

191

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

DIN POVESTIRILE CONCURSULUI:

„ZIDUL METACOSMIC"

ȘI

„LUMINA NEAGRĂ"

EDITATA DE REVISTA
ȘTIINȚA și TEHNICA

DINTRE LUCRĂRILE TRIMISE LA CONCURS:

I. MINZATU

Zidul metacosmic

(R. P. R.)

★

A. KOLŢOV

Lumina neagră

(U. R. S. S.)

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"
Anul VIII — Nr. 191 — 1 noiembrie 1962

Citiți în numărul viitor al Colecției povestirile științifico-fantastice trimise în cadrul concursului:

„Cea mai bună dintre lumi"
„Mai e și alt adevăr"
și
„Vrăjitorul"

Coperta — desen: NIC. NICOLAEV
(Un moment din povestirea „Zidul metacosmic")

ION MÎNZATU

Zidul metacosmic

(R. P. R. — Premiul al III-lea)

1. O dramă cumplită

După timpul convențional adoptat de toate galaxiile, alarma se dădu în jurul orei 15 și 17 minute. Pînă atunci, nimic nu prevestise un deznodămînt atît de tragic. Zborul se desfășurase normal și pilotul se simțise toată vremea foarte bine. Clipă de clipă, în decurs de trei ani, peste zece milioane de galaxii, însărcinate cu urmărirea zborului, înregistraseră o evoluție absolut firească...

Și totuși ceva, care sfidase legile cosmice cunoscute de om de atîtea milenii, îl determinase pe conducătorul astronavei „Metacuant" să transmită un mesaj uluitor:

„... Trans... Teron !... Transmite Te... Mă găs... la un Gigaparsec... Stare febrilă... În jur... infern... Nav... se top... Unele ap... nu... asc... Înțele... mă dezagre... semnale puter... Zona forțe... Starea sub... Inregis... semn... creier... Zona... A..."

Receptoarele din galaxii continuară să înregistreze, dar descifratoarele logice nu mai puteau reda sensul mesajului. Peste transmisia lui Teron se suprapuseseră paraziți atît de intenși, încît orice urmă de înțeles se pierdea complet într-un hîrîit infernal.

În același timp, se mai petrecu un fapt foarte ciudat. Paralel cu mesajul captat de pe astronavă, centrele din galaxii consemnară o extraordinară intensificare a unui alt grup de semnale a căror origine era încă învăluită în negură...

Frînturile de mesaj, stîlcite cum erau și unele aproape fără înțeles, veniră totuși să aducă covîrșitoarea veste că pilotul și astronava nu mai existau la ora aceea...

— Teron a murit !...

Lapidara şi teribila veste se răspîndi vertiginos, ajungînd pînă la cea mai îndepărtată galaxie din MAREA UNIUNE INTERGALACTICĂ. De la cea mai umilă planetă pînă la giganticele galaxii, de la cel mai neînsemnat sistem planetar şi pînă la frontierele uriaşei Metagalaxii, care uneşte în sinul ei sute de milioane de grupuri stelare asemănătoare cu galaxia numită Calea Lactee, doliul se lăsase pretutindeni. Trilioane de trilioane de oameni, din toate zările Cosmosului nostru unificat, îşi opriseră vreme de un minut rîsul şi zîmbetul pentru a omagia amintirea celui dispărut. Drama cumplită ce se petrecuse era de neînţeles şi istoria Metagalaxiei nu mai cunoştea ceva asemănător.

— Teron a murit !...

Cel mai iscusit conducător de astronave din cîţi au existat vreodată a fost înfrînt de o forţă necunoscută încă, a fost răpus de o ciudată lege a naturii cu care el se luase curajos la trîntă...

*

Nimeni încă nu luase cuvîntul. Amîndoi erau frămîntaţi, în fel şi chip, de o droaie de gînduri. Pînă la urmă vorbi Volm Dunt, membru în consiliul expediţiilor cosmice din Uniune :

— Istoria noastră nu mai cunoaşte o astfel de înfrîngere !... Acest accident e absurd !...

Reprezentantul Căii Lactee în consiliul galaxiilor, Lum Vir Erid, răspunse mai mult pentru sine :

— Omul cel mai îndrăzneţ pe care l-am cunoscut nu mai există !...

Tăcură din nou. Astronava cu care zburau spre Galaxia Centrală se apropia de zona în care erau dispuse centralizatoarele şi prelucrătoarele cibernetice generale de informaţii. Privindu-şi prietenul, Lum spuse îngîndurat :

— Ai fi ispitit să crezi că pilotul nostru s-a izbit de un obstacol care depăşeşte în ciudăţenie pînă şi antisubstanţa... Celălalt nu răspunse. Lum îşi continuă gîndul : Oricum mă gîndesc, în cosmosul nostru metagalactic, în care plutesc milioanele de galaxii, nu văd nici o cauză care să-i fi putut pricinui vreun rău lui Teron... Doar era apărat împotriva oricărui pericol previzibil...

Dunt bătu uşor cu palma în marginea fotoliului şi spuse:

— Atunci ce forţă oarbă a putut să biruie un om ca el!? Cînd Teron a salvat convoiul de astronave din ghearele încleştării cu antisubstanţa, natura i s-a supus!... Ce l-a putut doborî acum?!...

— Şi n-avea decît vreo trei mii cincisute ani de viaţă!... oftă Dunt. Un om în puterea tinereţii!...

Deodată Lum cătă spre prietenul său cu o insistenţă stranie. În cele din urmă întrebă:

— Spune-mi, Dunt, cum vom putea justifica în faţa galaxiilor moartea acestui om?

— Ştiu... Totuşi, într-acolo, înspre... zona cercetată de el, era necesar, absolut necesar să plece o fiinţă gînditoare!... Roboţii exploratori n-ar fi putut înlocui niciodată creierul unui om, şi încă al unuia ca Teron! Şi a plecat la propria-i cerere...

Aparatele de bord semnalizară apropierea de Galaxia Centrală, care este situată la 700 milioane de ani-lumină de Calea Lactee. Dar Dunt nu luă în seamă semnalizările, ci se îndreptă către imensul hublou deschis al astronavei şi privi tăcut văpaia de stele. Pe neaşteptate, strînse din dinţi şi şopti ameninţător:

— Cosmosul a încălcat legile convieţuirii dintre el şi om!... După atîta vreme de înţelegere reciprocă a ucis un cosmonaut!... Trebuie tras la răspundere!...

2. Năvala amintirilor

Ret Orm La, ilustrul biocibernetician al Galaxiei Pluriceleidice, cunoştea pentru prima oară în viaţa lui sentimentul unei atît de răscolitoare dureri. La început aproape că nu înţelesese bine sensul alarmei. Apoi, deodată, pricepu, şi buzele lui abia putură să murmure:

— Teron... mort!... Teron...

Colegii aflaţi în preajma sa îi înţelegeau marea durere, ştiau că între el şi Teron dăinuise, secole în şir, o neasemuit de frumoasă prietenie.

— Oprim experienţele!... Comunicaţi galaxiilor să pregătească informaţiile!...

După aceste scurte indicații, Orm porni cu astronava lui spre Galaxia Centrală. Dorea să ajungă cît mai iute la centrul de coordonare a activității Uniunii, unde urma să-l întîlnească pe Ram Nevi Steng, coordonatorul principal al galaxiilor...

Oricît de năprasnic de repede se desfășura zborul, cele trei ore de mers i se păreau o veșnicie...

Chipul prietenului pierit îl obseda. Deodată îl fulgeră o idee. Prin undele cîmpului de comunicație, stabili legătura cu planeta-i de reședință și porunci unuia dintre roboții săi de-acasă să treacă pe emisie videojurnalul. În el Orm își păstra filmate cele mai frumoase amintiri. Filmul era munca roboților care îl însoțeau peste tot, asemenea unor umbre.

Între creierul lui Orm și jurnalul-emițător se stabili acordul de rezonanță. Apoi, una după alta, în minte i se perindară rapid nenumărate scene trăite. Deodată Orm comandă, prin simplul gînd, oprirea la una dintre secvențele jurnalului. Robotul de pe astronavă preluă dorința omului și o transmise planetei îndepărtate. După puțină vreme, Orm începu să urmărească cu ochii minții scene pe care i le transmitea jurnalul de-acasă...

*

Ultima lor întîlnire. Teron venise să se întrețină cîteva zile cu bunul său prieten. Orm încă nu știa nimic de plecarea lui Teron. Fericit de vizită, lăsă orice treabă la o parte și porniră amîndoi într-o plimbare cosmică.

Un timp, Teron tăcu. Asculta atent noutățile biocibernetice pe care Orm i le servea cu pasiune. După o vreme, celebrul cosmonaut își întrerupse prietenul:

— O clipă... După cîte înțeleg, ați rezolvat, în sfîrșit, problema creierului biologic artificial...

— Cred că da! răspunse Orm. Elementele celulare, zonele cerebrale și conecțiunile neuropsihice le stăpînim destul de bine. Aș îndrăzni să afirm că legile creierului nu mai constituie pentru noi o taină.

— Hm!... Ați muncit, nu glumă! zîmbi cosmonautul. Trei secole, oricum, e un timp respectabil! Dar noutatea pe care mi-ai comunicat-o îmi întărește convingerea că mă poți ajuta. Știi că plec?

Orm îl privi uimit:

— Consiliul Uniunii şi-a dat consimţămîntul ?

Teron clipi din ochi fără să răspundă.

— Deci... pleci !... Acum înţeleg de ce eşti atît de fericit !...

Cosmonautul se mulţumi să zîmbească, în ochi plutindu-i o bucurie neastîmpărată. Apoi spuse :

— Zona spre care mă voi îndrepta n-a mai fost cercetată... E dincolo de limitele Cosmosului vizitat pînă astăzi. Totuşi galaxiile vor să afle ce se întîmplă şi dincolo de pîcla prin care telescoapele noastre nu desluşesc nimic. Şi apoi trebuie să ştim odată de unde vin semnalele acelea perturbate...

— E ciudat cum de nu se confirmă nici o ipoteză emisă asupra originii acelor semnale... Nu se poate ca prin efortul întregii noastre Metagalaxii să nu dezlegăm misterul...

— Sigur că-l vom dezlega ! răspunse surîzînd Teron. Pînă una-alta, te-aş ruga să nu-mi refuzi o rugăminte... Prevăd că n-am să pot transmite toate descoperirile pe care le voi face în zborul meu, avînd la îndemînă doar înregistratorul de gînduri... De cinci ani mă munceşte o idee... Cred că bănuieşti despre ce-i vorba... Am venit să mă ajuţi !

— La ce ţi-ar folosi ideea asta ?

— La ce mi-ar folosi ? !... răspunse visător galactonautul. Cu toţii am fi de două ori în cîştig. Întîi, v-aş putea transmite extrem de rapid toate informaţiile descoperite de mine, precum şi concluziile pe care le-aş formula la faţa locului. Pe de altă parte, s-ar putea realiza o experienţă decisivă : veţi studia detaliat fiecare celulă a unui creier uman aflat în plină activitate în condiţiile unui zbor la hotarele universului cunoscut de noi.

Orm se uită la prietenul său de parcă l-ar fi văzut pentru prima dată. „Ce gînduri ciudate îţi mai frămîntă mintea ?" — se întrebă el. Apoi spuse cu voce tare :

— Sincer să-ţi mărturisesc, e neaşteptat ceea ce-mi ceri... Desigur că voi face tot ce-mi stă în putere... Dar asta ar însemna amînarea plecării tale...

— Nu face nimic... Aranjează ce crezi că este necesar, fixează apoi şi centrele din galaxiile care mă vor urmări... Tu ştii mai bine ce-i de făcut...

*

Orm întrerupse legătura cu jurnalul de-acasă. „Cît de trist, cît de groaznic s-a sfîrşit totul ! Experienţa poate ne-a reuşit, dar tu, prietene drag, nu vei mai putea să te bucuri

de roadele ei !" Își rezemă fruntea de geamul transparent și simți că un nod îi strînge gîtul. Se întoarse brusc și începu să se miște agitat. În clipa cînd se opri lîngă panoul de comandă, ecranele astrografice îi vestiră apropierea de zona spre care zbura...

3. Consiliul Galaxiilor

Metagalaxia fremăta cuprinsă de sentimentul unei pierderi neasemuit de grele.

Era în ajunul unui eveniment care nu se petrecea decît în cazuri cu totul excepționale. Se convocase Consiliul Galaxiilor. Asta însemna că peste cîteva ore toate galaxiile și, la rîndul lor, toate sistemele planetare galactice trebuiau să stabilească legătura cu Galaxia Centrală. Lumile înfrățite așteptau cu nerăbdare începerea acestei întruniri cu adevărat universale.

Nimeni nu trebuia să se deplaseze de la locul său de baștină. De la centrul Uniunii Intergalactice, Ram, coordonatorul principal, urma să se adreseze tuturor oamenilor, răspîndiți pe nesfîrșita întindere de sute de miliarde de ani-lumină a Metagalaxiei...

La ora fixată, cele cîteva trilioane de trilioane de oameni deschiseră aparatele, și pe ecranele acestora se profilă chipul binecunoscut al lui Ram. Undele cîmpului de comunicații legau între ele cele mai îndepărtate galaxii, transmițînd concomitent imagini și informații sonore cu viteze ce depășeau pe cea a luminii de mii de trilioane de ori...

Fără nici o introducere, coordonatorul principal deschise ședința :

— Tovarăși de pe întinsul galaxiilor, cu toți am aflat despre tragica moarte a pilotului-erou, Teron Nezaar Vlur. Înainte de a intra în miezul discuției, ne va fi prezentat filmul zborului, atît cît s-a putut ține legătura cu galactonava „Metacuant"...

Ram schiță un semn, și, deodată, în mintea participanților la această grandioasă consfătuire apăru galactodromul de pe care și-a luat zborul cosmonava lui Teron.

Lumile de oameni fremătară, emoționate. Toți știau că gigantul pe care îl vedeau acum înțepenit pe pista galacto-

dromului l-a purtat pe Teron spre zări ale Universului care se întind mult dincolo de frontierele Metagalaxiei... Într-acolo — de unde veneau de la o vreme ciudate semnalizări logice, al căror sens nu putea fi descifrat din cauza unui zgomot distrugător —, Teron pornise în dorința să dezlege uimitoarea enigmă...

Cosmonautul salută pentru ultima dată omenirea, apoi bolidul se pierdu fulgerător în hăul sideral. Dar detectoarele de vehicule superluminoase prinseră în antenele lor astronava lui Teron și, asemenea unui antic radar adus la supremă perfecțiune, o țineau sub strașnica lor supraveghere.

Galactonava „Metacuant" era cel mai perfecționat vehicul superluminos sau, cum i se mai spunea, superlumnava cea mai reușită din Metagalaxie. După puțin timp, prinse o viteză de aproape două trilioane de ori mai mare decît viteza luminii. Cu toate astea, observatoarele din galaxii o țineau sub o asemenea observație încît îi cunoșteau în fiecare clipă pînă și mișcarea atomilor din materialul ei de construcție. În plus, starea pilotului era controlată de alte cîteva sute de miliarde de aparate biocibernetice, fiecare cu funcția lui specială. Acestea recepționau necontenit toate informațiile furnizate de creierul lui Teron, urmărind totodată cum se comportau pînă și atomii din celulele cerebrale.

Un timp, zborul se desfășură fără incidente. Superlumnava părăsi zona ultimei galaxii și pătrunse în regiunea, practic vidă, ce înconjură Metagalaxia. Chiar de la descoperirea acestei ciudate regiuni, oamenii s-au întrebat de ce natura nu permisese nici o grupare de stele în sînul acestei uriașe centuri. Pe întinderi nesfîrșite, de jur împrejurul Metagalaxiei, Cosmosul era gol, înfiorător de gol, lipsit de orice urmă de materie stelară. Dar dincolo de această pustietate ce se afla?

După o bucată bună de zbor prin genunea acestui straniu pustiu, Teron transmise că semnalele de origine necunoscută s-au intensificat. Pilotul emise chiar ipoteza că probabil se apropia de sursa misterioaselor semnale, deși încă nu zărea nici un corp ceresc în direcția sa de zbor și nici în alte părți...

Deodată imaginile filmului începură să se încețoșeze. În jurul galactonavei apăru un nimb albăstrui, care se intensifică treptat, pînă ajunse la o strălucire orbitoare. Teron

transmise, pentru prima dată, că simte o uşoară indispoziţie. Foarte brusc, indispoziţia i se accentuă, devenind îngrijorătoare. Galactonava „Metacuant" era încinsă într-o văpaie care nu prevestea nimic bun. Deşi nu putea fi vorba de o frecare cu vreun gaz cosmic, era clar că superlumnava se prăpădeşte.

Teron transmise atunci la bază: „Semnalele s-au intensificat şi par mai clare... Nu le pot descifra... Aparatele de bord oscilează bizár şi unele nu mă ascultă decît cu mare greutate... Cîmpul de izolare luminoasă e foarte puternic perturbat... Încă nu înţeleg ce se întîmplă..."

Coordonatorul intergalactic răspunse fulgerător: „Întoarce imediat!... Ai intrat într-o zonă de mari perturbaţii... Mesajele tale sînt tot mai puţin inteligibile... Paraziţi foarte intenşi pe cîmpul de comunicaţie... Întoarce, Teron!"

Dar se pare că pilotul nu luă în seamă apelul Metagalaxiei. Imaginile deveniră tot mai neclare. În cele din urmă, se recepţionară frînturile ultimului mesaj după care se produse o explozie extraordinară. Orice imagine dispăru, şi cu asta se sfîrşi şi filmul...

După cîteva minute de reculegere, Ram vorbi emoţionat lumilor metagalactice:

— Mai mult decît aţi văzut, nu ştim deocamdată ce s-a întîmplat cu „Metacuant". Cu toate că imensul volum de informaţii primite de la Teron nu ne-au spus încă nimic, fiind acoperite de zgomotele acelea ciudate, putem emite două presupuneri. Mai intii că Teron a înţeles pînă la urmă cauza care l-a distrus, dar n-a mai avut răgazul să ne transmită şi concluzia la care a ajuns cu o clipă înainte de moarte. Pe de altă parte, el ne-a comunicat că semnalele logice, al căror izvor îl căuta, s-au intensificat pe parcursul său de zbor şi au devenit mai clare pe măsură ce galactonava se afunda în zona aşa-zisului pustiu înconjurător. Numai fiinţe asemănătoare nouă pot transmite mesaje cu un anumit sens. Nu ne îndoim că Teron s-a apropiat întrucîtva de galaxiile necunoscute care semnalizează spre noi şi poate chiar ne cheamă. Dar ceva straniu, ceva care nouă astăzi ne scapă, l-a împiedicat pe marele nostru prieten să-şi ducă misiunea pînă la capăt. Tovarăşi metagalactici, taina morţii lui Teron

trebuie s-o dezlegăm cu orice preț! Numai așa vom descoperi pîrtia pe care vom putea porni cu deplină siguranță spre acele lumi străine...

„Lumile care ne strigă!... gîndi Dunt în sinea lui, în vreme ce-l asculta pe Ram. Cîte mii de veacuri, cîte milioane de ani nu s-au strigat între ele și galaxiile noastre!... A venit timpul să mergem mai departe!... Omul va încerca acum să-și întîlnească frații de pe alte meleaguri ale nemărginirii!... În numele acestei nobile căutări, Teron și-a dat viața, pornind primul spre necunoscut..."

Glasul coordonatorului principal îi întrerupse șirul gîndurilor:

— Vă rog examinați cu atenție ce-i de făcut... Se acordă o zi pentru consultări. Transmiteți apoi centrului de coordonare cibernetică concluziile și propunerile voastre...

4. Aceasta e soluția!...

După o zi, galaxiile se aflau din nou în adunare plenară. Primul luă cuvîntul savantul Ret Orm. Parcă îngîndurat, acesta începu:

— Îmi revine cinstea să formulez concluzia ce se desprinde din propunerile sosite la centrul de coordonare generală. Cei mai mulți dintre voi și-au trimis propunerea sub forma întrebării: „De ce nu se pot folosi mașinile cibernetice actuale pentru descifrarea mesajului primit de la Teron?" Desigur, în emisiunea recepționată de observatoare pînă în clipa morții lui Teron se ascund informații valoroase, dar acestea rămîn mai departe pierdute în marea de zgomote. Pe scurt, vă pot răspunde că mașinile cibernetice contemporane nu ne sînt de mare folos. Ele nu pot umple nenumăratele goluri existente în mesajele lui Teron și nu sînt în stare să descifreze sensul tuturor informațiilor recepționate de pe „Metacuant". Capacitatea cibeomașinilor e limitată la anumite sarcini. Cu toate acestea, este absolut necesar să aflăm ultimele gînduri ale marelui dispărut! În creierul său se vor fi înscris concluziile la care a ajuns cînd și-a dat seama ce forță îi pulverizează astronava. Pentru a afla enigma morții cosmonautului Teron Nezaar Vlur există, din fericire, o cale...

După o tăcere, continuă tulburat:

— Calea aceasta este şi unica posibilă !... Singura „maşină" care ar putea să ne ajute cu siguranţă, care ar putea să ne fie un consilier de neînlocuit ar fi însuşi creierul lui Teron !... Dar acest creier nu mai există, a dispărut... A rămas totuşi ceva din el care s-ar putea să însemne foarte mult...

Galaxiile ascultau cuvîntul biociberneticianului cu tot mai mult interes. Orm reluă şi mai însufleţit :

— În situaţia în care ne găsim, propun Metagalaxiei să construim sub foma unui model viu creierul ilustrului meu prieten !... Numai o asemenea maşină, de esenţă biologică, din aluat viu, va fi în stare să rezolve sarcina copleşitor de grea ce ne stă astăzi în faţă. Îngăduiţi-mi să-mi motivez succint această îndrăzneaţă propunere...

Preşedintele Ram îi făcu semn să continue :

— După cum ştiţi, pînă astăzi, bioautomatica s-a mărginit să construiască dispozitive vii, care înlocuiesc cu succes elementele unor maşini cibernetice. Aceste dispozitive de structură biologică sînt foarte sigure în funcţionare şi au un randament net superior oricăror circuite de natură moletronică De trei secole încoace, eu şi colegii mei nu facem altceva decît să încercăm extrapolări ale legilor biocibernetice. Cînd a plecat, prietenul meu Teron m-a rugat să-i întocmesc fişa biopsihică a creierului său. Un număr restrîns de zece milioane de galaxii * au înregistrat în decursul zborului comportarea fiecărei celule din emisferele cerebrale ale cosmonautului. Dispunem, aşadar, de un volum imens de date, practic de toate cele necesare pentru a începe construcţia unui model de creier care să semene întrutotul cu acela al lui Teron pînă în clipa morţii sale. O dată creat, modelul acesta va fi pentru noi singurul mijloc în stare să reconstituie textul ultimului mesaj transmis de Teron pe calea gîndirii...

Orm se aşeză. Se ridică atunci Ram :

— Vă informez că marele consiliu a aprobat ideea vestitului nostru savant Orm. Prin mine vă cere acum vouă, locuitorii Metagalaxiei, încuviinţarea pentru începerea acestei temerare experienţe !...

*

Aprobarea definitivă a Metagalaxiei sosi curînd. În unanimitate, oamenii încuviinţară experienţa propusă. Votul ga-

* Din cele peste o sută de miliarde cîte făceau parte din Metagalaxie (n. a.).

laxiilor însemna că Orm se poate folosi de toată energia de care avea nevoie și de orice număr de laboratoare și savanți care-i erau necesari pentru realizarea cutezătoarei sinteze.

Laboratoarele, într-un număr impresionant, fiecare cu mii de secții, fură instalate pe planeta A din galaxia NGC-6111. Întregul sistem planetar din care făcea parte planeta aleasă fu izolat de restul Cosmosului printr-un perete invizibil de cîmpuri protectoare. Planeta însăși fu protejată printr-un al doilea perete sferic. Nici un cîmp cosmic perturbator nu mai putea tulbura munca din laboratoarele lui Orm. Aici era nevoie de o liniște totală, căci se refăcea opera cea mai complexă a naturii în nesfîrșita-i existență. În acest scop, trebuiau asigurate condiții excepționale. Ceea ce evoluția biologică și munca umană creaseră în milioane de ani : creierul ființei gînditoare, omul ținea să realizeze într-un interval de timp infinit mai scurt, folosind pentru asta întreg arsenalul științei sale...

Centrelor din galaxii Orm le ceru să selecteze și să sistematizeze informațiile recepționate de ele în ordinea primirii lor de pe „Metacuant", iar apoi să le transmită planetei A.

În dimineața aceea, totul era pregătit. Fiecare cercetător și specialist își cunoștea în amănunțime sarcinile. Mulțimea de savanți se afla într-o încordată așteptare. Cînd primul centru semnaliză, o emoție profundă îi cuprinse pe toți :

„Galaxia Andromeda transmite grupul de informații selectate de pe lobul frontal stîng..."

Prima dintre galaxii raporta rezultatele, și cu asta marea experiență începea...

5. Taina carapacei metagalactice

Cu patru ani în urmă, galaxiile sfîrșiseră de trimis rapoartele lor și începuse creația propriu-zisă.

Orm își îngădui o pauză, cînd în laboratorul principal pătrunse Dunt, membru în consiliul expedițiilor cosmice. Cei doi savanți se salutară cordial, și biociberneticianul își invită oaspele să viziteze laboratoarele. Dunt deschise vorba :

— Ei, prietene, cum vă mai merg treburile ?

— Probele parțiale au reușit, răspunse Orm. Centrii cerebrali pe care i-am creat răspund perfect încercărilor de la-

borator. Ei reproduc exact zonele corespunzătoare din creierul lui Teron... Totuşi ar fi greşit să se creadă că prin asta am rezolvat totul. Abia acum urmează partea grea. Organul gîndirii are două laturi principial diferite. O latură structurală, care include aşezarea spaţială şi reciprocă a atomilor în creier. Cealaltă latură, permanent schimbătoare, influenţată de împrejurări, este rezultatul evoluţiei în timp a celor două emisfere care compun creierul. Gîndirea, după cum ştii, nu este legată numai de felul în care sînt aşezaţi atomii din celulele creierului. Ea este determinată de tot ceea ce a fost creierul înainte... De zeci şi zeci de ani de evoluţie !...

— Şi în ce fază vă aflaţi acum ?

— Asamblăm... Trebuie să alcătuim un creier viu care să devină omologul exact al creierului avut de Teron. Pe de altă parte, acest model, după ce-i vom furniza toate informaţiile, trebuie să ne dea şi răspunsurile pe care ni le-ar fi dat însuşi Teron în ultima-i clipă din viaţă... Maşinile ereditare şi-au terminat rolul. Abia cînd va fi asamblat totul vom vedea dacă am greşit sau nu cu ceva...

•

De atunci au mai trecut cîteva luni. Tulburaţi, membrii consiliului de creaţie, în frunte cu Orm, priveau în clipa aceea îngrămădirea ciudată din recipientul uriaş şi transparent ce se înălţa ca un monument în faţa lor. Îngrămădirea aceea, din care ieşeau nenumărate conexiuni biologice, era modelul creierului pe care-l avusese Teron. „Dublura”, cum i se spunea, încă nu fusese încercată. Nu aducea de loc cu un creier uman obişnuit. De altfel, savanţii nici nu urmăriseră aşa ceva. Nu forma trebuia imitată, ci structura şi funcţiile intime ale organului gîndirii. Ceea ce creaseră miliardele de colaboratori ai lui Orm nu semăna nici la exterior, nici ca dimensiuni cu emisferele cerebrale. În nici un cap n-ar fi putut încăpea acea imensă masă de materie vie...

Orm se aşeză la pupitrul de comandă şi se adresă roboţilor supraveghetori :

— E totul în ordine ?

După un minut, în faţa lui, un beculeţ roşu se aprinse cu o lumină strălucitoare. Cele 17 miliarde de răspunsuri analizate de robotul centralizator veniseră în unanimitate aprobative...

Orm comandă din nou:

— Începeți !... Zonele subcorticale sub dublă supraveghere !... Informații !...

După 47 de secunde, coordonatorul cibernetic general al experienței răspunse omului:

— S-a terminat înmagazinarea !...

Toate informațiile fuseseră încredințate creierului model. Acum se apropia finalul. Ce va răspunde „dublura" ?...

Brusc, semnalizatoarele grupului analizor vestiră evenimentul atît de așteptat. Creierul, prin intermediul robotului bioanalizor cu care era conectat, legă primele cuvinte:

„...Transmite Teron !... Transmite Teron !..."

Un circuit moletronic dintr-un centru supraveghetor se defectă, curmînd pe neașteptate firul frazelor alcătuite de creierul artificial.

— De la început !... Grupul 6 018 înlocuit !... Cortexul sub triplă supraveghere !... Coordonatorul de informații pe intensitate maximă !...

Comenzile lui Orm fură executate prompt. La puțin timp după asta, cei prezenți putură să afle, în sfîrșit, ultimele pîlpîiri ale gîndirii lui Teron:

„Transmite Teron !... Transmite Teron !... Mă găsesc la un Giga-Parsec... Mă încearcă o stare febrilă... Acum mă simt foarte rău... Nava arde !... În jurul meu e un infern al haosului în flăcări !... Corpul cosmonavei se topește și nu mai pot face nimic... Unele aparate de bord nu se mai supun voinței mele... Forțele mă părăsesc... Nu e antimaterie... Înțeleg... În zona aceasta nu poate exista nimic complex... Mă dezagreg... Semnalele sînt foarte puternice și clare !... Metagalaxia este înconjurată de zona forțelor subnucleonice... Nu mai pot transmite... Poate reușiți să înregistrați informațiile de pe creierul meu... Nu pot să-mi mai descleștez gura... Nu pătrundeți în regiunea aceasta !... Dincolo se află... E mai tare decît noi... Dar... poate Orm !... Rămas bun !..."

Modelul creierului lui Teron Nezaar Vlur, eroul-cosmonaut al tuturor galaxiilor, își îndeplinise datoria. Marea taină era dezlegată. Totodată, însă, omul se pomenea înaintea unei probleme și mai surprinzătoare și mai complexe...

— Transmiteți totul Marelui Consiliu și Omenirilor !... ceru Orm zguduit.

Prin minte îi fulgeră vechea amintire. Acum multe lucruri îi deveniseră clare. „Cît de mare ți-a fost mintea și cît de neasemuit curajul! se adresă el prietenului drag, răpit vieții de acele forțe necunoscute. Abia acum îmi dau seama. Da, tu ai intuit întregul risc pe care-l comporta căutarea ta! Și mi-ai cerut să-ți viu în ajutor... Iar eu, care credeam că ești doar un părtaș entuziast al experiențelor mele... În realitate, voiai ca omenirea să nu piardă nimic din taina împotriva căreia mintea ta declarase o luptă pe viață 'și pe moarte... Prietene drag, îți mulțumim!"...

*

Consiliul galaxiilor începu o nouă ședință. Coordonatorul principal se adresă imediat lui Karim Nov Arf, consilierul intergalactic pentru cercetarea structurii materiei:

— Mesajul îl cunoști... Ce ne poți spune?...

De la distanța de 30 milioane de ani-lumină, de pe planeta pe care se afla în clipa aceea, Karim răspunse după o ușoară șovăială:

— Descoperirea lui Teron este uluitoare. Este drept că materia există în univers sub o nesfîrșită gamă de înfățișări. Acest adevăr este atestat de toate legile naturii. Fizicienii cunosc încă de mult că este posibilă și o stare subnucleonică a materiei, adică o formă pe care o îmbracă substanța înainte de a deveni nucleon, nucleu și atom. Pînă astăzi am crezut că această stare subnucleonică a materiei nu poate exista în univers, o astfel de substanță ni se părea că nu poate dăinui izolată... Se vede însă că am făcut o eroare... Teron a descoperit contrarul... Metagalaxia noastră este înconjurată, îmbrăcată de un fel de imensă carapace alcătuită din materia subnucleonică. Aș spune: din materie protonucleonică... Teron a fost răpus de acele forțe deoarece în zona lor nu poate exista nimic complex, nici o substanță formată din atomi, nuclee sau electroni... Marele nostru dispărut a numit această carapace „infernul haosului"! Desigur, n-a avut o altă expresie mai sugestivă la îndemînă. De fapt, acest așa-zis haos își are, deși încă nu le cunoaștem, legile lui specifice. Între Metagalaxia noastră și restul universului, natura a interpus un zid prin care n-ar putea trece nici un corp construit din atomi. Viața și chiar substanța obișnuită este incompatibilă cu legile aces-

tei vaste regiuni a universului, cu legile ucigaşe ale acestui Metacosmos...

— În concluzie ? insistă Ram.

— În jurul unor planete existau odată centuri de radiaţii prin care omul nu putea trece. A fost o treabă destul de uşoară să facem inofensive acele centuri, restrîngîndu-le în nori de atomi neutri. Dar carapacea care ne înconjură este infinit diferită de acele centuri, atît prin natura cît şi prin imensitatea ei !... „Haosul" lui Teron este în fond un Metacosmos aflat încă în faza lui de preorganizare. După părerea mea, va fi foarte greu să mergem mai departe cu cercetarea, poate chiar imposibil !...

Cu o vigoare extraordinară, coordonatorul principal se ridică şi strigă :

— Este aceasta şi părerea omenirilor noastre ? Veţi îngădui naturii să repurteze asupra Uniunii umane o astfel de biruinţă ?...

O clipă, peste imensitatea cosmică se lăsă tăcerea. Despărţite prin scurte intervale, veniră răspunsurile galaxiilor, care se alăturau, rînd pe rînd, protestului formulat de Ram împotriva naturii. Părea prăvălirea unui tunet fără sfîrşit :

— Nuuu !... Nuuu !...

Ram ceru linişte :

— În numele întregii Metagalaxii, cer savanţilor noştri să caute, începînd chiar de astăzi, o cale de ieşire din situaţia de izolaţi cosmici... „Carapacea Teron" — acesta să-i fie numele ! — trebuie să fie spartă. Vă rog să căutaţi drumul spre galaxiile la care Teron n-a mai ajuns !... Hotărîrea intră în vigoare din acest moment !... Sînt încredinţat că în această supremă bătălie lumile noastre vor ieşi învingătoare !

6. Tunel spre nemărginire

După aproape un secol de trudă fantastică, grupurile pentru cercetarea structurii materiei trimiseră consiliului galaxiilor raportul final al rezultatelor obţinute.

Consilierul acestor grupuri era acum Deta Gera Ird, o femeie încă foarte tînără, dar o savantă cu o excepţională capacitate de organizare a cercetărilor. În mare măsură, rezul-

tatele din raport se datorau modului în care orientase ea eforturile celor peste opt miliarde de secții din Uniune !...

Ram asculta raportul împreună cu mulțimea consilierilor săi. Robotul reproducător transmitea acum partea cea mai importantă a documentului :

„...Pe scara infinită a formelor pe care le poate lua materia în univers, starea subnucleonică nu reprezintă decît un stadiu de preorganizare a substanței cunoscute în lumea noastră. Este foarte probabil — și ecuațiile o atestă — ca substanța subnucleonică din carapacea care ne înconjură Metagalaxia să constituie doar resturile de materie neorganizată, care dăinuie de trilioane de ani în această stare. În acest imens răstimp, galaxiile noastre s-au format, ajungînd la un stadiu metagalactic evoluat. Totuși, printr-un proces care ar părea întîmplător, dar care în infinitatea universului este perfect posibil, carapacea noastră a rămas în forma ei de protocosmos, vrăjmaș oricărei organizări superioare a materiei...

Desigur, ne este cu neputință să spargem acum acest zid, care are alte legi decît acelea ale Cosmosului, supus omului.

Cercetările s-au încheiat și raportăm omenirii concluziile..."

Întorcîndu-se către consilieri, Ram sublinie :

— Vă rog să rețineți bine această parte din raport. Este cu adevărat la o înălțime amețitoare...

Robotul-raportor continuă :

„...Mecanismul de trecere a substanței preorganizate în nucleon, nucleu, atom etc. este stăpînit acum în laboratoarele noastre. Reacția de organizare a materiei subnucleonice este de tipul reacțiilor în lanț. Pentru a verifica justețea concluziilor noastre, am căutat și am descoperit și reacția inversă, de dezorganizare a substanțelor nucleare și nucleonice, reușind să le trecem și pe acestea în starea subnucleonică. Rezultatul confirmă întru totul tezele teoretice...

Subliniem faptul că reacția de organizare a substanței subnucleonice poate avea loc numai în prezența unor cîmpuri catalizatoare. Spre marea noastră bucurie, am descoperit că natura a creat astfel aceste cîmpuri încît ele se găsesc chiar în sînul substanței subnucleonice, ca o lege ciudată, proprie numai Protocosmosului. Prin aceasta, constatăm că avem la dispoziție tot ce ne este necesar pentru a începe, fără ezitare, atacul direct împotriva carapacei izolatoare !..."

Coordonatorul principal se adresă consilierilor :

— Aţi înţeles, cred, ce vrea Deta !... Metagalaxia trebuie să intre într-o luptă înverşunată împotriva Protocosmosului !... Raţiunea umană va trebui să-şi măsoare forţele cu protomateria, care ne barează din toate părţile calea de ieşire spre larg...

Lum exclamă, cuprins de o bucurie tinerească :

— Ceea ce universul n-a reuşit sau poate a uitat să realizeze va face în curînd omul, grăbind la maximum evoluţia acestui protocosmos ciudat !... Eu aprob planul Detei !...

După o clipă de tăcere, Ram se ridică şi declară :

— Voi fi în asentimentul vostru dacă socot că este necesar să ne pregătim pentru această bătălie, cea mai gigantică din istoria Uniunii umane !

După alte trei decenii, 850 miliarde de galactonave (fiecare galaxie delegînd între şapte şi zece asemenea staţiuni) porniră spre frontierele interioare, spre poalele Protocosmosului-Carapace. Uriaşii bolizi superlumnavici duceau cu ei staţiunile siderale care urmau să săvîrşească o acţiune demnă numai de atotputernicia naturii.

Folosindu-se cu pricepere de forţele catalizatoare din sînul substanţei subnucleonice, Metagalaxia declanşă pe tot frontul protocosmic reacţia în lanţ prin care urma să fie adusă la stadiul de materie organizată o zonă nesfîrşită din univers. Omul nu mai putea aştepta pura întîmplare ca să vadă organizată şi carapacea înconjurătoare. Ştiinţa umanităţilor înfrăţite învăţase să treacă de acum chiar peste legile hazardului...

La aproape două secole de la acest eveniment istoric, observatoarele din Metagalaxie dădură din nou alarma generală. Ceea ce se aştepta de mult se împlinea acum...

Pe direcţia în care zburase cîndva şi Teron, galaxiile intensificaseră mult reacţia de organizare a Protocosmosului. Ca rezultat, prin zidul vrăjmaş apăru, în sfîrşit, o breşă, un pasaj imens, şi ca lăţime şi ca lungime, un tunel de trecere liberă !...

— „Tunelul lui Teron !" şopti Ram, primind vestea. Pregătiţi convoiul de galactonave !

Aproape simultan cu aceasta, Galaxia Centrală raportă :

„Primul grup de semnale logice venite de dincolo prin tunel a fost descifrat !..."

Lîngă coordonatorul principal se afla şi Orm. O bucurie nesfîrşită îi învălui inima. „Teron, prieten drag, eşti răzbunat ! Pornim acum spre lumile-surori care ne cheamă, aşa cum vei fi bănuit şi tu atunci !" — mai gîndi Orm, cutremurat de fericire.

Şi convoiul superlumnavelor pătrunse fără frică în „tunelul lui Teron". Dar, deodată, aparatele de bord semnalizară îndrăcit.

Cosmonauţii Metagalaxiei înţeleseră, înfioraţi, aceste zbateri ale semnalizatoarelor. Orm şi Ram se apropiară de ecranele de detecţie şi, cînd desluşiră imaginile de pe ele, în ochi le licări o bucurie copleşitoare.

Orm prinse cu amîndouă mîinile ecranul din faţa sa şi vorbi, gîtuit de cea mai zguduitoare emoţie :

— Iată marea surpriză !... Lumile de dincolo ne ies în întîmpinare !... În tunelul care ne duce spre nemărginire se vor întîlni acum solii a două cosmosuri ce pînă de curînd erau complet izolate unul de celălalt !...

Pe bord se anunţă :

„Întîlnirea se va produce peste 44 de minute !"

— Oare cum vor fi arătînd ei ? În ce fel sînt construiţi ?

Dar Orm nu-şi mai sfîrşi întrebările. Ram îl chemă lîngă el să privească prima imagine clară a cosmonavei din fruntea convoiului ce venea dinspre alte metagalaxii...

A KOLȚOV

Lumina neagră

(U.R.S.S.)

Cînd Evida ajunse la academie, pe cer apăruseră primele stele. Evida văzu cum se rotea cupola marii aule a lucrărilor experimentale și se grăbi spre lift. Exact la ora 21, ea își ocupă locul la fereastra de vizionare. Dincolo de geamul gros, în mijlocul uriașei săli circulare, cu pereții invizibili, se afla Fiul stelelor, cum era supranumit acum Dant al·ei. Îl mai porecliseră și „Primul om“ : el îi amintea un trecut atît de neverosimil de îndepărtat, încît acest trecut era greu de imaginat chiar și pentru ei, oamenii cu veșnică memorie.

— Memoria ! Oare a fost binevenită această descoperire ? Fata clipi din ochi și-și clătină capul, vrînd parcă să-și izgonească astfel de gînduri, nedemne pentru oamenii erei lor.

Se întîmpla uneori ca undeva în străfundurile conștiinței ei să se nască îndoieli în privința sistemului de folosire a măreței descoperiri — memoria ereditară. Înțelegea că drumul spre această descoperire nu fusese ușor. Timp de peste o sută de ani, savanții bătuseră la porțile tainei eredității, străduindu-se să afle de ce zeci de caracteristici ale tatălui și ale mamei se transmit copiilor, nepoților și strănepoților. Cînd această enigmă a fost dezlegată, a apărut o altă problemă : de ce fiecare om care se naște se prezintă ca o foaie albă de hîrtie și trebuie să învețe din nou tot ceea ce-au învățat părinții ? După îndelungate eforturi, în rețelele de acumulare ale scoarței cerebrale au putut fi observați centrii inerți ai memoriei ereditare. De asemenea au fost descoperite procedeele de excitare a acestor centri prin electroim-

pulsuri, avînd frecvența impulsurilor părinților. Din acel moment, memoria omului a devenit nemuritoare.

Cupola se deschise, și sala se scufundă într-o lumină violetă, blîndă, care venea, după cîte se pare, de la stele. Fotoliul rotativ din mijlocul sălii, de la care porneau tot felul de fire, era gol. Decorul era același ca și înainte, dar culorile se schimbaseră : rotonda albă, imponderabilă, era înconjurată de plante cu frunzele galbene ; pe nisipul verde de pe mal se rostogoleau valurile mării portocalii. Pictorii de priveliști fantastice și-ar fi putut exersa imaginația, încercînd să ghicească adevărata înfățișare a acestei lumi stranii, nemaivăzute.

Lumina deveni mai puternică, iar stelele mai palide. Apăru Dant. El se apropie de fotoliu și privi mult timp la valurile de culoarea chihlimbarului care se spărgeau la picioarele sale. Apoi se așeză. Și îndată, lîngă fotoliu, se ivi doctorul Vladislav Gorn. Acesta puse repede pe capul lui Dant casca sistemului de transmisie-recepție cerebron[1] și se îndepărtă fără zgomot. Lumina păli din nou.

Cu mișcările ce-i intraseră în obișnuință, Evida duse mîinile la cap și stabili contactele cerebronului ei. Știa că același lucru îl fac în acel moment zeci de savanți aflați în sala de lucrări experimentale. Și ei, ca și Evida, puteau „auzi" și „vedea" gîndurile și amintirile lui Dant.

În sală era liniște. Dant rămăsese singur cu stelele și gîndurile lui. Ședea nemișcat în fotoliu și se uita la cer. Privirea i se îndrepta de obicei spre steaua Vega și o tot privea pînă cînd își amintea ceva. Atunci Dant își acoperea fața cu mîinile și striga cuvinte fără înțeles, iar uneori, aruncînd casca, se plimba agitat pe imaginarul țărm.

În seara aceasta, gîndurile îi erau incoerente. Cerebronul transmitea imaginile fragmentare ale unui parc cu plante întesate de frunze galbene, ale unei mări portocalii și ale unei nesfîrșite plaje acoperite cu nisipuri verzi. Nu apăruseră nici Oniko, nici tatăl ei. Evida verifică dacă aparatul funcționează normal. Acum doctorul Gorn îi va da dispoziție

[1] **Cerebron** — aparat cu ajutorul căruia cineva poate transmite unei alte persoane avînd un aparat analog, acordat corespunzător, ideile, senzațiile, reprezentările sau amintirile sale, sub formă de imagini vizuale și auditive (noțiune fantastică — n. t.).

să se apropie de Dant pentru a-i impulsiona memoria. Se şi pregătise să mute vernierul amplificatorului de biocurenţi de la poziţia de recepţie a gîndurilor lui Dant la cea de emisie a propriilor ei gînduri ca să evoce în conştiinţa lui amintirile necesare. Dar Gorn tăcea.

Prin mintea Evidei se perindară cei cîţiva oameni în care, prin excitarea memoriei, au înviat amintiri supărătoare ale părinţilor şi ale strămoşilor lor. Din anumite cauze încă neelucidate, conştiinţa acelor oameni îşi slăbise controlul asupra memoriei ereditare. Cu cîtă compătimire urmărise comportarea tînărului Karl, în care un străbun arogant începuse brusc să pretindă onoruri imperiale. Dar caucazianul Djavat ? În el răsărise o puternică dorinţă de a se război şi pretindea arme. Sam, un băietan din America, s-a pomenit că nu poate trăi fără whisky şi explica patima băuturii prin aceea că viaţa, după părerea lui, fiind scurtă, trebuie s-o trăieşti cît mai vesel. Dar astfel de anomalii se lichidau cu uşurinţă aici, la Academia memoriei inerte.

Cu Dant se petrecuse însă un caz excepţional. În ziua majoratului său moral, memoria lui, ca şi a celorlalţi băieţi şi fete, fusese fixată definitiv pentru a fi apărată de pericolul regenerării în viitor a unor amintiri supărătoare.

Tocmai în ziua aceea, Evida observase la prietenul ei o schimbare. Aceasta se întîmplase pe ţărmul Mării Moscovei, unde se duseseră să se scalde. Gînditor şi privind-o lung şi atent, Dant încerca parcă să-şi amintească ceva. Apoi o întrebase brusc, cu un glas schimbat :

— Tu eşti Oniko a mea ?

— Despre cine vorbeşti ? O nouă cunoştinţă ? întrebase Evida. Dar Dant nu-i auzise întrebarea. Privirea lui era absentă.

Apoi lucrurile se clarificară : cea de-a treia fixaţie a memoriei produsese o reacţie nedorită. Întreaga zonă subcorticală a creierului lui Dant fu supusă atunci unei iradieri de rezonanţă — tratament ce dăduse întotdeauna rezultate pozitive. Cu Dant însă se întîmplă tocmai contrariul. El uită cu desăvîrşire limba maternă şi începu să vorbească într-un grai necunoscut. Deseori, noaptea ieşea pe balcon, privea îndelung bolta cerească, întinzînd miinile spre stele. Vorbele

lui fuseseră înregistrate, dar nu au putut fi descifrate multă vreme. Atunci s-a hotărît să fie prinse simultan pe bandă și amintirile lui vizuale. Și numai după confruntarea celor două serii de date mașinile electroanalitice au reușit să afle taina graiului său...

Evida auzi glasul lui Gorn:

— Să aplicăm memoriei o autoimpulsionare retroactivă.

Acum asupra lui Dant vor acționa chiar propriile-i amintiri înregistrate anterior: Gorn încercă mereu să conducă gîndurile tînărului spre „lumina neagră", despre care Dant pomenise de mai multe ori.

...Evida avu din nou senzația că zboară printre stele. Apoi mișcarea se încetini. Se apropiase de o stea dublă, violetă și neagră. Steaua neagră, care era stinsă, se rotea repede în jurul celei violete. Dar reprezentarea vizuală se îndepărtă de cei doi sori și se îndreptă spre o planetă înconjurată de o aureolă portocalie. Era ușor de observat că planeta se rotea, prezentînd spre sursa de lumină mereu aceeași emisferă, axul ei aflîndu-se în planul eclipticei Cefeidei. Amintirile lui Dant se fixară asupra unei cîmpii la țărmul mării, la limita între ziua și noaptea veșnică.

Din nava acoperită de zgură ies tatăl și fiul. Băiatul privește uimit pădurile, soarele și marea. Probabil că se născuse în Cosmos, așa că nu cunoștea altceva în afară de navă. Și mai mult îl uimesc pe copil vînturile care aduc din zona întunecoasă cețuri fierbinți ca aburii.

— De ce sînt fierbinți? întrebă băiatul. Doar acolo ar trebui să domnească un frig cosmic.

— Le încălzește lumina neagră. îi răspunse tatăl.

Aceasta era poate cea dintîi amintire și cea mai clară a lui Dant.

Apoi în conștiința tuturor celor ce-l urmăreau pe Dant, prin intermediul cerebronului, se iviră siluetele vagi ale locuitorilor planetei, moartea tatălui, chipul fetei numite Oniko. Dar cel mai adesea Dant își amintea de ultimele zile petrecute pe planeta stelei duble. Iată din nou imaginile acelea...

...În lumina crepusculară a soarelui violet, care începe să se eclipseze, de-a lungul țărmului, merge un tînăr. Valurile se rostogolesc pînă la picioarele lui îmbrăcate în sandale

ușoare. El se apropie de o clădire luminoasă, la marginea pădurii — o rotondă înaltă, un acoperiș plan susținut de coloane imponderabile, cu sculpturi dantelate. Tînărul așteaptă pe cineva. În cele din urmă, în fața lui apare o siluetă abia perceptibilă. E o fată într-adevăr translucidă sau poate imaginea ei e slăbită de ștergerea amintirilor în timp. Ea îl privește tăcută pe tînăr. Cînd imensul disc negru a acoperit tot soarele, corpul fetei a început să prindă culori.

— Ți-e frig, Fiu al stelelor? Porți întotdeauna această cingătoare ciudată pe coapse? întrebă ea.

— Ți-am mai spus, acesta-i un obicei al oamenilor de pe planeta mea.

— Dar de ce nu-ți plac obiceiurile noastre?

— Nu mă pot deprinde cu ele. Sînteți ciudați: vegheați noaptea și dormiți ziua.

— Tu ești ciudat, Fiu al stelelor, rîse încetișor fata. Ești la fel și ziua, și noaptea, iar soarele nostru nu-ți inspiră teamă. Ești diferit de noi, adăugă, de astă dată cu tristețe. Tata spune că tu ești făcut din altă substanță. E adevărat? Și de ce nu vrei să rămîi la noi? După ce te vei scălda în razele luminii negre, ai să devii asemenea nouă.

— Nu mi-am văzut niciodată semenii. Îi văd numai în somn. Aud glasurile lor. Ei mă cheamă. Îmi voi găsi planeta printre stele. Tata m-a învățat să înțeleg hărțile aștrilor și să conduc nava.

Oniko tace cîtăva vreme, apoi spune cu reproș:

— Ziceai că n-o să ne despărțim.

— Da, și am venit să te iau pe navă. O să zburăm spre soarele meu cel blînd.

— Aceasta nu-i cu putință. Tata susține că niciodată și nicăieri n-o să pot deveni asemenea ție. Lumina neagră e la voi mai slabă, iar cea albă o să mă ucidă.

Din nou se lăsă o tăcere. Se apropie zorile și fata privește neliniștită spre cer.

— Spune-mi, te-ai hotărît definitiv să pleci? întrebă Oniko cu glas tremurat. Da? Atunci îmbrățișează-mă. Steaua neagră a început să descopere fața soarelui.

Cînd soarele lumină planeta, pe podeaua rotondei zăcea Oniko.

Apoi imaginile se stinseră.

...Pe Evida o încercau simţăminte stranii de fiecare dată cînd i se întîmpla să privească şi să asculte amintirile îndepărtate ale bărbatului iubit. Înţelegea, desigur, că amintirea bolnavă a lui Dant rătăceşte într-un trecut îndepărtat, că acestea sînt amintirile unui strămoş care trăise cu secole în urmă, ale vreunui astronavigator necunoscut, rătăcit pe planeta stelei duble.

Cine a fost acel om? Care era planeta unde a întîlnit-o el pe Oniko şi de unde a zburat apoi pe Pămînt?

Din amintirile fragmentare ale lui Dant, Evida aflase sfîrşitul acestei triste poveşti. Tatăl lui Oniko i-a supus pe fata sa şi pe tînăr radiaţiei emise de lumina neagră. Oniko a fost salvată, dar de atunci Fiul stelelor nu şi-a mai văzut iubita. Ce s-a întîmplat cu ei? Poate că în timpul iradierii mintea fetei a fost invadată de visurile tulburătoare ale Fiului stelelor şi — asemenea lui Dant — şi-a uitat limba maternă, s-a însingurat şi a început să privească plină de dor şi tristeţe spre stele, silindu-se să-şi amintească ceva.

...În cerebron răsună glasul lui Vladislav Gorn:

— Fiu al stelelor, aminteşte-ţi ce-ai aflat despre „lumina neagră"?

Memoria lui Dant tăcea însă.

Apoi Gorn o chemă pe Evida la el, în camera centrală de comandă a Academiei.

Savantul stătea în fotoliu; arăta obosit. Pe capul complet ras se vedeau urmele lăsate de contactele cerebronului. Privind iscoditor în ochii fetei, el o invită să ia loc în fotoliul din faţa lui. Din comportarea lui Gorn, Evida deduse că discuţia va fi neobişnuită.

— Memoria lui Dant a obosit, îi zise Gorn pe un ton tărăgănat. Am decis să slăbesc nodurile reţelelor de acumulare ale memoriei lui şi apoi (doctorul făcu o pauză şi-şi întoarse ochii de la fată) să recurg la mijlocul cel mai puternic. Am păstrat această experienţă pînă la ultimul moment.

Fata se hotărî să întrebe:

— Nu vi se pare, doctore, că experienţele noastre contrazic formula Frumuseţii Umane?

Desigur, Gorn se aştepta la acest reproş.

— Îţi înţeleg şi-ţi împărtăşesc simţămintele, Evida, spuse el după o lungă tăcere. Dar nu trebuie să uităm că acest

cod moral indică posibilitatea atingerii de către om a unei frumuseţi şi mai înalte: săvîrşirea unei fapte eroice în numele întregii societăţi...

— În mod voluntar, remarcă Evida.

Gorn se ridică din fotoliu, se apropie de panoul de comandă, apoi se întoarse şi se opri în faţa fetei.

— Da, în mod voluntar, sublinie Gorn. Dant şi-a dat consimţămîntul pentru această experienţă.

— Şi-a dat consimţămîntul? De uimire Evida sări din fotoliu. Cînd?

— De mult.

— Nu-nţeleg nimic. Nu vreţi să spuneţi că...

— Da, chiar aşa. Pe Dant începuseră să-l tulbure şi să-l chinuiască amintiri ciudate chiar după cea de-a doua fixare a memoriei.

Evida nu-şi revenise încă din emoţie. Privea buimacă la Gorn, dar acesta continuă:

— Desigur, el le-a considerat drept amintirile unui alt om. Dar pe Dant însuşi îl preocupa problema „luminii negre". Iată de ce a cerut să i se smulgă neapărat din memorie această taină. El a făcut voluntar un pas spre Frumuseţea Supremă.

Interveni o pauză.

— Şi n-a mai spus nimic altceva?

Gorn zîmbi, plin de înţelegere. El se apropie de panoul de comandă şi conectă ecranul de pe perete. Lumina se stinse în încăpere.

Evida îl văzu pe Dant sănătos, plin de tinereţe. Şedea în fotoliul în care acum se găsea ea. Avea pe cap cerebronul şi, pe cît se pare, examina „mărturiile" propriei sale memorii. Alături de el se afla Gorn. În sfîrşit, tînărul închise contactele şi căzu pe gînduri.

— E-ngrozitor, ca un coşmar, doctore, spuse Dant, trecîndu-şi mîna peste faţă.

— De unde a zburat spre planeta stelei duble epsilon din constelaţia Lira? îşi continuă tînărul meditaţiile. Nu e departe de Vega.

Îşi clătină capul, vrînd parcă să-şi alunge fantasmele.

Gorn — de pe ecran — îşi apropie de Dant fotoliul, se aşeză alături şi întrebă grav:

— Ai dat atenție, Dant, cuvintelor „lumina neagră“? Ele au un sens adînc Zdruncinarea întîmplătoare a memoriei tale m-a apropiat de o mare descoperire. Ce știm pînă acum despre lumina neagră? Doar că-i o formă de radiație a energiei negative. Fără această lumină neagră întreg Universul ar fi „inundat“ în alb, deoarece Galaxia are un număr infinit de stele. Lucrul acesta era cunoscut savanților încă de la mijlocul veacului al XX-lea. Privește!

Gorn se apropie de panoul de comandă și conectă un imens proiector.

În fața lui Dant se desfășură un uimitor tablou al edificiului cosmic — un model[1] viu al Universului. La început, într-o negură de nepătruns, clocotea un bulgăre incandescent de materie. Măreția celor ce se-ntîmplau era subliniată de acordurile produse de o frenetică vibrație în registre joase. Dimensiunile inimaginabile ale bulgărului în frămîntare fură sugerate mai tîrziu de o explozie din care răsăriră miliarde de țăndări — galaxii. Toate aceste fărîme prinseră a zbura în toate direcțiile, accelerîndu-și neîncetat mișcarea impetuoasă. Și iată că ating viteza luminii, explodează la rîndul lor, contopindu-se cu negura absolută ce le înconjură.

— Galaxiile au depășit limita luminii, iar materia s-a transformat în radiație neagră, spuse Gorn. Masa materiei și-a schimbat semnul, iar lumina neagră a umplut spațiul intergalactic și interastral.

Apoi pe ecran începu să se desfășoare procesul invers, procesul integrării: din cuantele de radiație neagră apărură praful și gazul interastral, care, concentrîndu-se, formară stele și galaxii întregi.

— Astfel are loc circuitul celor două forme de energie! remarcă Gorn.

— Înseamnă că formula luminii negre se deosebește prea puțin de formula materiei valabilă pentru întreg Universul? întrebă tînărul.

Dant se ridică din fotoliu și porni să măsoare, tulburat, încăperea.

— După cîte am înțeles din cele ce mi-ați arătat, lumina neagră, sau — după terminologia veche — antisubstanța, nu se află undeva la infinit, ci ne înconjură pretutindeni.

---

[1] *Model* — în sensul reprezentării unui obiect sau a unui proces fizic la scară redusă *(n. t.)*.

— Da, răspunse Gorn. Şi reprezintă o sursă de energie atît de puternică şi inepuizabilă, încît, în comparaţie cu ea, energia noastră nucleară pare un joc de copii. Lumina neagră — fără nici un fel de conductori — va alimenta cu energie orice aşezare, oriunde s-ar afla ea. Graţie ei vom putea deplasa planetele de pe orbitele lor. Ea ne va ajuta să rezolvăm două dintre cele mai importante probleme ale zborurilor interplanetare — a combustibilului pentru nave şi a apărării acestora împotriva meteoriţilor şi prafului cosmic la zboruri cu viteze subluminice. Dar cum o putem dobîndi, cum trebuie să fie receptorul acestei energii şi cum o putem dirija ?

— Şi sînteţi convins că lumina neagră joacă un rol hotărîtor în modificările zilnice ale organismelor de pe planeta stelei duble ?

— După părerea mea, făpturile gînditoare de acolo au învăţat să folosească lumina neagră. Mai întîi, cu această sursă de energie au izbutit să învingă frigul cosmic de pe cealaltă emisferă a planetei şi, prin aceasta, să-i salveze atmosfera. E posibil ca ei înşişi să fi modificat mişcarea planetei lor, astfel încît să se prezinte soarelui mereu aceeaşi emisferă. Aveau nevoie de acest lucru deoarece mişcarea stelei stinse le crea condiţiile produse de succesiunea zilelor şi a nopţilor, nepermiţînd supraîncălzirea emisferei expuse radiaţiei.

Gorn făcu o pauză şi-şi repetă întrebarea.

— Ne poţi ajuta să dezlegăm această taină ?

— E necesar să reînnoim memoria Fiului stelelor ? se interesă Dant şi, apropiindu-se de Gorn, îi întinse mîna : Sînt gata să particip la orice experienţe. Sînt mîndru că pot fi de folos ştiinţei. Mă pun bucuros la dispoziţia dumneavoastră. Vă rog doar să-mi îngăduiţi s-o văd mai întîi pe Evida. Eu...

— Nu e cu putinţă, ţi-ai dispersa atenţia şi ţi-ai slăbi memoria.

Gorn deconectă ecranul, aprinse lumina şi se uită atent la asistenta lui. I se păru că fata tocmai îşi ştersese ochii.

— De ce nu mi-aţi vorbit despre aceasta mai devreme ?

— Ca să-ţi spun sincer, nu mă aşteptam ca experienţa să dureze atît de mult.

— Ce trebuie să fac ? întrebă ea.

— Trebuie să concentrezi memoria lui Dant asupra întîlnirii cu tatăl lui Oniko atunci cînd acesta a văzut corpul fiicei sale zăcînd în rotondă. Avem motive să presupunem că tocmai atunci a avut loc între ei o discuție despre lumina neagră. Fiul stelelor se ferește cu încăpățînare de această amintire. Îi provoacă, pesemne, teamă tot ce-i legat de despărțirea de Oniko... Mi-ai povestit cîndva despre o seară plăcută pe care ai petrecut-o cu Dant în luminișul unui crîng. Vom imprima radiațiilor tale biologice o mare intensitate. Te vei apropia de Dant și-i vei impulsiona memoria către aceste amintiri.

Gorn își întoarse capul, observînd figura stînjenită a fetei.

— Și acesta-i un pas către Frumusețea Supremă, Evida.

— Bine, răspunse ea cu glasul stins. Cînd va avea loc ședința ?

— Mîine. Pînă atunci vom reuși să-i liniștim nervii. Nici dumitale, adăugă cu blîndețe Gorn, nu ți-ar strica puțină odihnă. O plimbare cu iahtul — asta ar fi cel mai indicat. Ia-l pe al meu.

Evida mulțumi. Pentru ea, cea mai bună odihnă era o plimbare prin parc. Ieși din clădirea Academiei, și în față o izbi mirosul asfaltului încins. O cam indispusese convingerea lui Gorn că seara aceea din poiană îi va aminti prin ceva lui Dant întîlnirea din rotondă.

...Uitîndu-se pentru ultima oară în oglindă, își puse pe cap cerebronul și intră în sală. În semiobscuritate clipoceau valurile mării de culoarea chihlimbarului. Dant încă nu era acolo. Evida se apropie de colonada dantelată. Și din nou — pentru a cîta oară ! — își aminti de seara aceea de primăvară, își aminti chiar de mirosul teilor și al frunzelor uscate. Mergea cu Dant printr-o alee a parcului și vorbeau despre toate în afară de ceea ce-i frămînta pe amîndoi.

Evida nu observă că Dant intrase, că se așezase, ca de obicei, în fotoliu și-și îndreptase privirea spre stele... Fata conectă emițătorul de bioradiații. Întorcîndu-și capul, văzu că Dant o privește atent. Părea că îndată va întinde mîinile spre ea și va striga „Oniko a mea !“ Dar Evida auzi îndemnul lui Gorn :

— Amintește-ți, Fiu al stelelor, ce ți-a spus tatăl lui Oniko în acel moment.

Privirea tînărului trecu plină de neliniște de la Evida spre rotondă. Degetele mîinilor lui, sprijinite pe brațele fotoliului, tremurau.

— Ce ți-a propus tatăl lui Oniko pentru a o salva?

Evida observă cu cîtă tensiune încearcă Dant să-și amintească ceva și totodată părea că se teme de această amintire.

— Să fie iradiată cu lumina neagră? întrebă Gorn.

— Cu lumină neagră, auzi Evida glasul lui Dant.

Și în conștiința ei reapăru tragica seară din rotondă, pe care o văzuse de atîtea ori. Această scenă fu urmată acum de alta. În mijlocul rotondei stătea tatăl lui Oniko, drapat în alb:

— Acesta-i singurul mijloc de a salva viața fetei mele, iar pentru tine de a-ți ispăși vina de a ne fi nesocotit obiceiurile.

— Sînt gata la orice, răspunse Fiul stelelor.

— O să te facem pentru cîtăva vreme imponderabil, fără greutate, ca să poți recepționa lumina neagră.

— Încă din copilărie, de pe navă, sînt obișnuit cu starea de imponderabilitate.

— Aceea-i o imponderabilitate de altă natură, continuă tatăl fetei. În timpul zborului, energia gravitațională nu dispare. Pentru iradierea cu lumină neagră însă este necesar ca trupul să fie complet eliberat de energia gravitațională.

— Sînt gata la orice, numai să trăiască... ea...

Dant tăcu, iar privirea lui o fixă din nou pe Evida.

— Ce-ai simțit în timpul iradierii, Fiu al stelelor? întrebă Gorn.

Dant tăcu și Evida exclamă:

— Oare nu-ți amintești de mine? Sînt eu. Evida...

Între timp se întîmplă ceva cu sistemul de iluminat. Marea începu să se întunece, pierzîndu-și lucirea portocalie, și în sală năvăli lumina. Evida se ridică, privind zăpăcită în jurul ei. În acea clipă auzi o voce dragă, strigînd-o încetișor pe nume.

Dant se afla lîngă fotoliul ei, întinzîndu-i mîna. În cealaltă ținea casca pe care o scosese de pe cap. Ochii lui străluceau de uimire și bucurie.

Prin geamul de vizionare al panoului de comandă, Vladislav Gorn îi privea zîmbind. Apoi își luă caietul de însemnări și-și notă în el ideea pentru care Dant înfruntase experiențele. „Receptor de lumină neagră poate fi orice corp material lipsit de energie gravitațională".

În romînește de
RADU TUDOR

Cititorii au cuvîntul

Sînt unul dintre cei mai vechi cititori ai Colecției. Am toate lucrările apărute de la „Meteoritul de aur" și pînă acum.

Mă pot socoti deci în drept să-mi exprim părerile despre Colecția de povestiri științifico-fantastice.

Cred că prin lucrările editate ați reușit să imprimați Colecției caracterul ei principal, științifico-fantastic. Acest fapt constituie realizarea cea mai importantă, deoarece, prin povestirile și romanele publicate, masele largi de cititori au putut lua cunoștință de uluitoarele cuceriri ale științei și ale tehnicii din ultimii ani și totodată au avut o viziune a perspectivei deschise omenirii de pace și de comunism.

Dintre lucrările apărute cea mai bună mi se pare a fi romanul lui Boris Fradkin „Prizonierii beznei de foc", care m-a impresionat profund. Desigur că ați publicat și alte romane foarte bune, dar mie mi-a plăcut cel mai mult opera sus-menționată, pentru marea ei originalitate, pentru faptul că, deși sfîrșitul ei este tragic, el este totuși pătruns de un invincibil optimism, de o imensă dragoste de viață.

ȘTEFAN CONSTANTIN
București

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii, nr. 1, București — R.P.R.

CLUB

COLECȚIA Povestiri Științifico-Fantastice

cpsf.info

2012

prelucrare & editor Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPȘF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonamentele la revista „Ştiinţă şi Tehnică" şi la colecţia de „Povestiri ştiinţifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituţii şi de la sate, secţiile de difuzare a presei, precum şi de către factorii şi oficiile poştale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREŢUL 1 LEU

• NOIEMBRIE 1962